

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum Embedsmandsgruppen
Tid 23. april 2021, 09.00 – 12.00
Sted Teams-møde

Deltagere Dan Overgaard, Herning
Henrik Damsgaard, Jammerbugt
Bjarke Jensen, Mariagerfjord
Claus Riber Knudsen, Rebild
Ann Ammitzbo, Skive
Flemming Bach, Vesthimmerland
Torben Mølgaard, Holstebro
Tanja Bilde Binderup, Thisted

Michael Palsgaard Andersen, Sekretariatet
Torben Bramming Jørgensen, Sekretariatet
Jesper Hansen, Sekretariatet

Struer
Randers
Hjørring
Frederikshavn
Brønderslev
Viborg
Ikast-Brande
Morsø
Lemvig

Afbud

Mødeleder Michael Palsgaard Andersen

Referent Jesper Hansen

Udsendt 5. maj 2021

**Sagsnr./Dok.
nr.**

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt

2. Vådområdeindsatsen i oplandet til Limfjorden - VOP

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen tager orientering om vådområdeindsatsen i oplandet til Limfjorden til efterretning

Baggrund:

VPII nærmer sig sin afslutning og de igangværende forundersøgelser til vådområdeprojekter skal realitetsansøges i et omfang, så vandplanens krav om en kvælstofreduktion på 373 ton bliver nået.

Af den samlede mængde projekter i forundersøgelse er det endnu usikkert, hvilke der både teknisk og ejendomsæssigt er realistiske at realisere. Desuden er vi så langt i vandplanperioden, at der ikke kan ansøges om yderligere forundersøgelsesprojekter.

Sekretariatet kommer med et oplæg om status på mødet.

Indstilling godkendt – der henvises til vedhæftede slides

3. Screeningsværktøj til udpegning af potentialer for lavbundsprojekter

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter screeningsværktøjet

Baggrund:

Der er et stigende fokus på udtagning og vådlægning af kulstofrig lavbundsjord, fordi disse jorde udgør et meget væsentlig bidrag til Danmarks drivhusgasudledninger. Ca. 171.000 ha landbrugsjord betegnes som kulstofrig lavbundsjord, og dertil kommer ca. 100.000 ha kulstofrig jord der udgøres af arealer mellem marker, naturarealer og andre arealer der ikke er dyrkede eller anvendt til bygninger eller infrastruktur.

Kommunerne oplever et stigende antal henvendelser fra lodsejere om etablering af lavbundsprojekter, og politisk er der et ønske om at kende potentialet for, hvor meget det reelt er muligt at udtage.

Sekretariatet vurderer, at det er muligt at udarbejde et potentialekort, der opfylder kommunernes behov for et identificere egnede områder. Kortet skal kunne:

- 1) Identificere de områder hvor der teknisk kan etableres lavbundsprojekter under de kendte ordninger
- 2) Anslå hvad de identificerede områders klimapotentiale er
- 3) Fungere som planlægningsværktøj i kommunen, bl.a. til at igangsætte projekter og friholde arealer for anlæg der kan forhindre lavbundsprojekter

For hvert område, vil screeningen desuden levere følgende information:

- Hvilke støtteordninger understøtter projektet
- En vurdering af effekt med hensyn til drivhusgasudledning
- En vurdering af effekt på kvælstofudledning
- Recipientbegrænsninger for forhold til fosfor
- En vurdering af naturstatus inden for projektområdet
- Forventning til om lodsejere er omfattet af harmonikrav
- Antal lodsejere inden for projektområdet

Sekretariatet anslår at kortet vil koste ca. 18.000 kr. pr. kommune, hvis alle medlemskommunerne er med.

Sekretariatet kommer med et oplæg på mødet.

Bilag:

- Potentialekort for udtagning af lavbundsjord

Der var enighed om, at der mangler et værktøj, der kan udpege og vurdere potentialet for udtagning af lavbundsjord i kommunerne. For kommuner med arealer, der afvander til andre hovedoplade end Limfjorden skal værktøjet kunne dække hele kommunen.

Prisen blev drøftet. Der var enighed om, at det er vigtigt i udviklingen af værktøjet at skelne mellem "nice to have" og "need to have" egenskaber. Hvis prisen overstiger 20.000 kr pr kommune giver sekretariatet en tilbagemelding. De ikke-tilstedeværende kommuner kontaktes for at høre deres interesse i værktøjet. Andre kommuner udenfor Limfjordsrådet har også vist interesse.

Der henvises til vedlagte slides.

4. Kommunernes vandløbsindsatser i oplandet til Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen godkender fravigelse af aftale om at realiseringsansøge alle vandløbsprojekter i oplandet til Limfjorden senest efteråret 2021
- Kommunerne i videst mulige omfang søger realisering på alle VP 2 indsatser, også i de tilfælde, hvor indsatsen ikke nødvendigvis er omkostningseffektiv.
- Embedsmandsgruppen godkender, at LS sender dataindsamlingskema rundt

Baggrund:

På embedsmandsgruppemøderne primo 2019 blev der lavet et fælles mål om at alle VP2 indsatser i oplandet til Limfjorden som minimum er realiseringsansøgt inden planperiodens afslutning dec. 2021.

Med den nye bekendtgørelse om nationalt tilskud til kommunale projekter til vandløbsrestaurering er der kun et ansøgningsvindue i 2021, mod de sædvanlige to. Det ændrer forudsætningerne og gør det umuligt at nå at færdiggøre alle forundersøgelserne, så de er klar til realisering.

På mødet vil blive præsenteret et forslag til en revideret plan for de indsatser som kommunerne har bedt sekretariatet hjælpe med.

Som følge af det manglende ansøgningsvindue i efteråret 2021 vil det i flere tilfælde ikke være muligt at blive klar til ansøgning om realisering før VP2 afsluttes. Sekretariatet opfordrer kommunerne til, i videst mulige omfang, at søge realisering på alle VP2 indsatser der er klar inden 1. juni, hvor vinduet lukker. Indsatser der ikke er omkostningseffektive bør søges til det nødvendige budget. Årsager til ikke at søge realisering drøftes.

Med henblik på at få et overblik over samtlige VP2 indsatser, herunder hvor mange indsatser der (som minimum) forventes realiseringsansøgt og hvor mange, der ikke søges realiseringsansøgt og årsagerne hertil ønsker sekretariatet at indsamle data fra kommunerne. Datagrundlaget kan evt. vise behovet for endnu en ansøgningsrunde.

Indstilling godkendt med følgende ændring: pkt. 2 ændres til:

- ***kommunerne opfordres til søge realisering på alle de VP2 indsatser, de vurderer realistiske at gennemføre inden for den omkostningseffektive ramme***

Flere var ikke interesseret i at bruge tid på ansøgninger, som de ikke forventer vil gå igennem. Det blev aftalt at Formandskabet skriver til relevante ministre og forklarer at kommunerne er klar til at realisere flere indsatser (gerne med bilagsliste over hvilke), herunder større spærringer i Simsted, men at rammer og ordninger ikke er dækkene. For at kunne skrive dette er det nødvendigt med et overblik. Derfor blev pkt. 3 også godkendt.

Der henvises til vedlagte slides.

5. Pilotprojekt muslingeopdræt som marint virkemiddel**Indstilling:**

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter forslag fra Morsø Kommune
- Embedsmandsgruppen drøfter Limfjordsrådets fortsatte dialog med Miljø- og Fødevarerministerierne

Baggrund:

Limfjordsrådet har fra Morsø Kommune modtaget forslag til konkret afprøvning af muslingeopdræt som marint virkemiddel. Forslaget indebærer, at der iværksættes en faktisk afprøvning af muslingeopdræt som virkemiddel til implementering i 3. generations vandområdeplaner.

Afprøvningen omfatter alle led fra fastsættelse af indsatsbehov, der skal dækkes af muslingeopdræt, betalingsmodel, borgerinddragelse, udbud af opgaven, administrative procedurer for tildeling af produktionstilladelser og kontrolprocedurer. For at tilgodese bekymringer og kritik af muslingeopdræt som virkemiddel indgår placering, logistik, planlægning og de visuelle aspekter af muslingebrug som vigtige elementer i projektet. DTU Aqua tilknyttedes til videnskabelig dokumentation.

Limfjordsrådet har fremsendt Morsø Kommunes forslag til minister for fødevarer, Landbrug og Fiskeri forud for formandskabets kommende møde med ministeren den 27. april som bilag til allerede fastlagt punkt på dagsordenen om etablering af muslingebrug som marint virkemiddel med bemærkninger om, at forslaget endnu ikke er blevet behandlet af Limfjordsrådet.

Bilag:

- Forslag til konkret afprøvning af muslingeopdræt som marint virkemiddel

Indstilling godkendt.

Der var opbakning til den type projekter. Dog vigtigt at huske, at der er flere dagsordener i muslingebrug: kommercielle og virkemiddel. De kan til dels være modsatrettede.

Flere kommuner har dialog med ministeriet, og der afventes stadig, hvorvidt muslingeopdræt bliver et virkemiddel i vandplan III.

Embedsmandsgruppen tilslutter sig Limfjordsrådets fortsatte drøftelser om mulighederne for at implementere muslingebrug som marint virkemiddel.

6. Spildevand i oplandet til Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter Limfjordsrådets rolle og muligheder for involvering i at skabe overblik over status for urensset spildevand i oplandet til Limfjorden.

Baggrund:

På møde mellem Limfjordsrådets formandskab og landbruget om fælles Limfjordssamarbejde blev urensset spildevand til Limfjorden diskuteret. Jens Lauridzen foreslog, at Limfjordssekretariatet taget fat på at se på spildevand og overløb i Limfjordsoplandet. Der ligger et potentiale for reduktioner på dette område, sagde han.

Emnet og håndteringen heraf har været et politisk tema og fyldt i medierne, ikke mindst siden maj 2020, hvor København og Gentofte Kommuner tilladelse til udledning af urensset spildevand til Øresund ramte medierne.

Der er mange måder at gribe opgaven an. Lige fra at skabe overblik over status i kommunernes indsats i spildevandsplaner og vandplaner, til en større analyse af spildevands indflydelse i forskellige delområder i Limfjorden.

Emnet er sat på Limfjordsrådets kommende møde.

Sekretariatet kommer med et kort oplæg.

Det blev drøftet, at emnet ofte bliver omtalt i et omfang, der er ude af proportioner med udledningernes andel af næringsstofftilførslen til Limfjorden, og at det vil være hensigtsmæssigt at italesætte dette. Det blev i den forbindelse foreslået at invitere eksterne fagfolk til at belyse problemet i Limfjordsrådet som et led i en vurdering af opgavens omfang.

Sekretariatet forelægger embedsmandsgruppens bemærkninger for formandskabet, der må vurdere emnet med baggrund i disse.

På mødet blev nævnt en folketingshøring om spildevandsudledninger 4. november 2020. Links:

http://cdnapi.kaltura.com/p/2158211/sp/0/playManifest/entryId/1_82xfe7he/protocol/http/flavorParams/0/format/url/04-11-2020_14-30_hoeringer.mp3

<https://www.ft.dk/udvalg/udvalgene/mof/kalender/50984/hoering.htm>

7. Kommunal økonomi i det fremadrettede masterplanarbejde

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter finansieringen af Masterplanens fremadrettede økonomi

Baggrund:

Masterplanens strategidel er til politisk behandling i medlemskommunerne i øjeblikket. Arbejdet med planens fase 2 – handlingsplanen er i gang, og udarbejdes, så den kan vedtages i Limfjordsrådet lige efter sommerferien. Den udarbejdes sammen med kommunerne og i dialog og samarbejde med interessenterne.

Masterplanens strategidel er finansieret, og handlingsplanen første skridt med dialogfora med interessenter er finansieret af de resterende midler fra Skive Fjord projektet, som besluttet af Limfjordsrådet.

Økonomien skal herefter fastsættes for 2022 – 2025 som en driftsbevilling i medlemskommunerne til planlægning, facilitering og udvikling af Masterplanens handlinger. Økonomien til de enkelte projekter, der udløber af Masterplanen, aftales senere.

Opgaven skal specificeres og fordelingsnøgle diskuteres, også med opmærksomhed på, at økonomien kan vokse i takt med at opgaverne bliver flere. På mødet vil sekretariatet ridse opgaverne i pipeline for Masterplanen for at give et bud på ressourcetræk.

Embedsmandsgruppen drøftede den handlingsorienterede del af Masterplanen og sekretariatets rolle heri. Limfjordsrådet har pointeret at der skal være sammenhæng mellem plan og handling og at Masterplanen ikke skal blive "endnu en rapport på hylden". Finansieringen af udarbejdelsen af strategi og handlingsplan er sikret men implementering og drift fra 2022 skal på plads. Dette skal ske nu for at indarbejde masterplanens drift i de kommunale budgetter fra 2022.

Det blev påpeget at det er en udfordring at allokere ressourcer til handlingsplanen idet den ikke er færdig endnu.

Det er Sekretariatets vurdering, at der er behov for midler til at tage arbejdet fra plan til egentlige projekter og til opgaver, som ikke egner sig til projektbevillinger. Det drejer sig om projektudvikling, fundraising, involvering samt eget arbejde til at sætte ting i gang på tværs og til koordinering. Desuden 0,1-0,2 årsværk som hver kommune byder ind med. Sidstnævnte kan indpasses i opgaver og projekter den enkelte kommune i forvejen har som fokusområde eller noget de gerne vil.

8. Regnskab 2020 og Finansieringsmodel budget 2022 og frem

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen anbefaler Limfjordsrådet at godkende regnskab 2020 under forudsætning af, at revisionen ikke har bemærkninger til regnskabet.
- Embedsmandsgruppen anbefaler Limfjordsrådet at tage orientering om finansieringsmodel til efterretning

Baggrund:

Limfjordsrådets regnskab for 2020 er nu udarbejdet. Regnskabet og ledelsesberetningen vedlægges.

Fremadrettet finansieringsmodel

På møde i Limfjordsrådet den 12. februar 2021 blev der præsenteret en model for fremtidig finansiering af Limfjordsrådets og -sekretariatets arbejde. Limfjordsrådet besluttede at arbejde videre i den retning. Sekretariatet præsenterer i forlængelse heraf en finansieringsmodel.

Miljø- og Energiudvalget i Aalborg Kommune godkendte den 17. februar 2021 at der indføres finansieringsprincipper for udgifter afholdt på vegne af Limfjordsrådets sekretariat inden 2024 og at hjemkommunen bidrager med et beløb for at være hjemkommune for Limfjordsrådets sekretariat.

Aalborg Kommune, der huser Limfjordsrådets sekretariat skal have dækket udgifter til IT, ejendomsudgifter etc. Desuden skal udgifter som følge af, at staten ikke refunderer de faktiske udgifter på vandplanprojekter, dækkes. På sidste embedsmandsgruppemøde blev det drøftet, at en generel kontingentstigning skal gå til rådsopgaver og ikke dække underskud på vandplanopgaverne. Statens manglende finansiering skal i stedet dækkes af en udgift for den enkelte kommune, som er afhængig af ressourcetrækket.

På mødet vil der blive præsenteret en finansieringsmodel med udgangspunkt i en to-delt afregning:

- En generel kontingentstigning baseret på den nuværende fordelingsnøgle

- En regning til kommunerne, der vil være afhængig af de enkelte kommuners ressourcetræk på Limfjordsrådet til vandplanopgaver

Bilag:

- Limfjordsrådets ledelsesberetning og specialregnskab 2020.

Indstillingen godkendt. Kommunerne, der ikke var til stede på mødet bliver gjort særligt opmærksomme på punktet i mailen, der sendes ud med referatet. Der blev fremsat ønske om at se regnestykket bag, at sekretariatet taber penge pr. time i vandplanprojekterne. Der henvises til vedlagte slides.

9. Næste møde i Limfjordsrådet

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter og giver input til dagsorden for næste møde i Limfjordsrådet, herunder, hvilke punkter der kan udsættes.

Baggrund:

Næste møde i Limfjordsrådet afholdes 7. maj 2021 og afholdes som Teams-møde – Mødet starter kl. 9.00.

Foreløbigt forslag til dagsordenpunkter:

- Godkendelse af dagsorden
- Vådområdeindsatsen og opdatering af VOP
- Regnskab 2020
- Muslinger – pilotprojekt
- Spørgelsesnet – Oplæg ved levende hav (overført fra sidste møde)
- MST oplæg om klaptilladelser, sedimenter og opgravning fra Sælhundeholmløbet, herunder hvordan sedimentet bliver kontrolleret
- Finansiering af Masterplanen 2. fase

Ingen bemærkninger

10. Orientering / Bordet rundt

- Spørgelsesnet og strandrensning
- Ny forvaltningsstruktur i Aalborg Kommune
- Ny sekretariatsleder
- Timepriser for direkte afregning for ydelser fra Limfjordssekretariatet reguleres iht. Aalborg Kommunes Koncernforskrift 4 for 2021.